

11.9.2023

OHJE DOSENTIN ARVOA HAKEVALLE KASVATUSTIETEIDEN JA KULTTUURIN TIEDEKUNTA

Dosentin arvo

Yliopistolain (558/2009) 89 §:n mukaan yliopisto voi hakemuksesta myöntää dosentin arvon henkilölle, jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muulla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito.

Tampereen yliopiston rehtori voi myöntää hakemuksesta dosentin arvon henkilölle, joka on suorittanut tohtorin tutkinnon ja jolla on perusteelliset tiedot omalta alaltaan, julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön sekä hyvä opetustaito (rehtorin päätös 12.2.2019).

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunnan dosenteilta edellytetään potentiaalia yhteistyöhön tiedekunnan tutkimus- ja opetushenkilöstön kanssa.

Dosentin arvon myöntämisen edellytykset

Tampereen yliopisto on linjannut seuraavat yliopistotason edellytykset dosentin arvon myöntämiselle:

- tohtorin tutkinto
- perusteelliset tiedot omalta alaltaan
- julkaisuilla tai muilla tavoin osoitettu kyky itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön tai taiteelliseen työhön
- pääsääntöisesti väitöskirjan jälkeinen merkittävä tieteellinen tai taiteellinen tuotanto (dosentin arvoa ei suositella haettavaksi liian varhaisessa vaiheessa uraa.)
- hyvä opetustaito

Dosentin arvo voidaan perustelluista syistä myöntää edellytysten täytyessä myös Tampereen yliopiston omalle työntekijälle.

Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta ottaa huomioon hakemuksia arvioi-
dessaan myös dosentin arvon alan merkityksen ja yhteistyömahdollisuudet tie-
dekunnassa tehtävän tutkimuksen ja opetuksen kannalta sekä hakijan tieteelli-
sen toiminnan sijoittumisen tiedekunnan tutkimusprofiiliin.

Dosentin arvon hakeminen

Edellytetään, että ennen dosentin arvon hakemista hakija on yhteydessä tie-
dekunnan tutkimuksen varadekaaniin. Hakijan kannattaa keskustella myös tie-
dekunnan jäsenten kanssa potentiaalisesta yhteistyöstä.

Hakija laatii vapaamuotoisen, Tampereen yliopiston rehtorille osoitetun hakemuskirjeen, josta käy selkeästi ilmi haettavan dosentin arvon ala.

Hakemuskirjeeseen liitetään:

- ansioluettelo, joka on laadittu tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeiden mukaisesti (<https://tenk.fi/fi/ohjeet-ja-aineistot/tutkijan-ansioluettelomalli>)
- kopio tohtorin tutkintotodistuksesta
- julkaisuluettelo, joka on laadittu Suomen Akatemian ohjeiden mukaisesti (<https://www.aka.fi/julkaisuluettelo/>). Merkitse luetteloon julkaisut, jotka ovat osa väitöskirjaa.
- kirjallinen selvitys dosentin arvon kannalta merkittävistä ansioista; väitöskirjan jälkeisistä ansioista, toiminnasta sekä kyvystä itsenäiseen tutkimustyöhön, arvio hakijan esittämän dosentin arvon alan tarpeellisuudesta ja merkityksestä tiedekunnan tutkimukselle ja muulle toiminnalle sekä suunnitelmat potentiaalisesta yhteistyöstä tiedekunnan kanssa
- opetusportfolio (enintään 5 sivua), joka sisältää *opetustaidon arviointi ja opetusnäyte -ohjeen* mukaiset kuvaukset hakijan opetusajattelusta, pedagogista valmiuksista, opetus- ja ohjaukokemuksista, opetus- ja ohjausosaamisen kehittämisestä sekä yhteisöllisestä opetuksen kehittämistyöstä. Lisäksi opetusportfoliossa esitellään aiemmat arviot opetusosaamisesta sekä muut opetukselliset ansiot.
- opetusnäytetodistus, jos hakija on antanut opetusnäytteen enintään kahden vuoden sisällä
- enintään 10 julkaisua, jotka hakija haluaa otettavan huomioon arvioitaessa hänen tieteellistä pätevyyttään dosentin arvoon
- luettelo yllä mainituista julkaisuista sekä lyhyt kuvaus kunkin julkaisun konttribuutiosta haetulle dosentin arvon alalle (kirjoita perustelu englanniksi, jos julkaisu on suomeksi)

Liitteet nimetään hakijan sukunimen ja liitteen nimen mukaan (esim. Sukunimi_ansioluettelo). Hakemus liitteineen toimitetaan **sähköisesti** osoitteeseen edu-docents.tau@tuni.fi. Toivomme myös julkaisuja PDF-muodossa, skannattuna tarpeen vaatiessa. Vain painetussa muodossa olevat julkaisut toimitetaan kahtena kappaleena osoitteella Tampereen yliopisto, Kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunta, PL 700 (Åkerlundinkatu 5), 33014 Tampereen yliopisto.

Lisätietoja antavat:

Tutkimuksen varadekaani, yhteystiedot [kasvatustieteiden ja kulttuurin tiedekunnan verkkosivuilla](#)

Dosentin arvon hakemuksia käsittelevä tiimi: edu-docents.tau@tuni.fi

Dosentin arvon myöntäminen:

- Hakija on yhteydessä tutkimusvaradekaaniin ja keskustelee dosentin arvon hakemisesta, hakemuksen kielestä, alasta ja tarpeellisuudesta tiedekunnan kannalta. Hakija on yhteydessä myös tiedekunnan henkilöstöön yhteistyömahdollisuuksien kartoittamiseksi.
- Hakija toimittaa hakemuksen tiedekunnalle.

- Tutkimusvaradekaani päättää tiedekunnan sisäisen tarpeellisuuslausunnon antajan tarvittaessa konsultoituaan tutkimuksen kehittämisryhmää. Tarpeellisuuslausunnon antaja esittää asiantuntijaehdokkaista asiantuntijalausuntoja varten.
- Tutkimuksen kehittämisryhmä arvioi hakemuksen sekä dosentin arvon merkityksen tiedekunnan tutkimukselle ja muulle toiminnalle sekä mahdollisen tarpeen täsmentää dosentin arvon alaa hakemuksen ja tarpeellisuuslausunnon perusteella. Tutkimuksen kehittämisryhmä voi tarvittaessa tarkentaa ja täsmentää dosentin arvon alaa; mahdollinen muutos hyväksytetään dosentin arvon hakijalla.
- Mikäli tutkimuksen kehittämisryhmä pitää dosentin arvon myöntämistä tarpeellisena ja alaa sopivana tiedekunnan toimintaan, ryhmä tekee esityksen dekaanille vähintään kahdesta kansainvälisesti ansioituneesta asiantuntijasta; dekaani päättää asiantuntijat. Asiantuntijoiden valinnassa noudatetaan hallintolain 28 §:n mukaisia esteellisyysperusteita. Dosentin arvoa ha-kevalle varataan mahdollisuus huomauttaa hallintolakiin (434/2003) perus-tuvasta asiantuntijoiden esteellisyydestä.
- Jos asiantuntijat ovat antaneet selvästi puoltavat lausunnot hakijan tieteelli-sestä pätevyydestä dosentin arvoon, hakijan opetus- ja ohjausosaaminen arvioidaan. Hakija antaa opetusnäytteen, jollei sitä erityisestä syystä pidetä tarpeettomana. Opetusnäyte on julkinen ja sen arvioi tutkimuksen kehittä-misryhmä, joka voi kutsua arviointiin mukaan myös lisäasiantuntijoita. Haki-jalla voidaan katsoa olevan dosentilta edellytettävä hyvä opetustaito, mikäli hakijan opetustaito on arvioitu opetusnäytteen ja muiden opetusansioiden perusteella hyväksi.
- Dekaanin voi tutkimuksen kehittämisryhmän esityksestä vapauttaa hakijan opetusnäytteen antamisesta, mikäli hakijan opetustaito voidaan todeta ope-tusansioiden perusteella hyväksi.
- Mikäli tutkimuksen kehittämisryhmä arvioi hakemusasiakirjojen ja asiantun-tijalausuntojen sekä opetusosaamisen näytön perusteella hakijan tieteelli-sen pätevyyden riittäväksi dosentin arvoon, ryhmä tekee dekaanille esityk-sen dosentin arvon myöntämisestä. Lisäksi ryhmän tulee esittää erityiset perusteet dosentin arvon myöntämiselle, jos tiedekuntaan palvelussuh-teessa oleva henkilö hakee dosentin arvoa.
- Dekaanin tekee esityksen provostille dosentin arvon myöntämisestä ja rehtori myöntää dosentin arvon provostin esityksestä.
- Tieto päätöksestä toimitetaan hakijalle.
- Päätös dosentin arvon myöntämisestä annetaan tiedoksi tiedekuntaneuvos-tolle.

Asiantuntijalausunnot

Dosentin arvon myöntäminen edellyttää kahden tiedekunnan ulkopuolisen, asianomaisen alan asiantuntijan selkeästi puoltavia lausuntoja. Lausunnonantajina käytetään alan kansallisia ja kansainvälisiä asiantuntijoita. Mikäli dosentin arvon ala edellyttää kansainvälistä arviointia, pyydetään tarvittaessa hakemusasiakirjat englanniksi.

Arvioitaessa hakijan tieteellistä pätevyyttä yleisenä kriteerinä on, että hakija on julkaissut väitöskirjatutkimuksensa lisäksi tutkimuksia, joilla hakija osoittaa kykyä itsenäiseen tieteelliseen tutkimustyöhön. Tämä tarkoittaa vähintään väitöskirjan vaatimusten laajuista ja tasoista julkaisutoimintaa, sisältäen myös kansainvälisiä julkaisuja. Näiden tulee selvästi laajentaa tai syventää hakijan väitöskirjan tutkimusalaa tai hakijan tieteellistä tutkimustoimintaa.

Arvioidessaan hakijan pätevyyttä dosentin arvoon asiantuntijan tulee ottaa huomioon tutkimusala sekä dosentin arvon alan mahdollinen täsmennys. Asiantuntija voi lausunnossaan keskittyä hakijan keskeiseen toimintaan ja tuotantoon sekä arvioida lyhyesti muita julkaisuja ja muuta tuotantoa. Lausunnon suositeltu pituus on 2–5 sivua.

Asiantuntijan tulee myös ottaa huomioon, että [Tampereen yliopisto on sitoutunut vastuullisen tutkijanarvioinnin kansalliseen suositukseen \(Tutkijan arvioinnin hyvät käytännöt\)](#). Esimerkiksi tieteellisten julkaisujen arviointi tehdään niiden laadun eikä julkaisumetriikan perusteella.